

ΛΑΜΠΡΙΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΤΟΥ Κ. ΚΩΣΤΑ ΦΑΛΤΑΪΤΣ

(Ναυτικό διήγημα)

Κάτω από τὰ Τούρκικα κανόνια τῆς μπούκας τῶν Στενῶν ἡ «Ναυκρατούσα» ἔκανε τὸ νυχτερινὸ δρόμο τῆς περιπόλιος τῆς μὲ δλα τὰ φῶτα τῆς σβηστά. Καί μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ πληρώματος ἀνατάρχετο ἡ ἀναμονὴ μιᾶς ἀναστάσεως χωρὶς λαμπάδες, χωρὶς κερὰ, χωρὶς πατὰ, χωρὶς ψαλμωδία.

— Πῶς διάβολο, ἤμαρτον Θε μου, γιὰ τὴ βλαστήμια, θὰ κάνουμε Ἄνάστασι χωρὶς σμπάρα, δὲν τὸ καταλαβαίνω, ἔλεγεν ὁ πυράρχης. Τὰ κανόνια μου ὅμως τὰ ἐτοίμασα, παιδιά, καὶ νίπτω τὰς χεῖρας μου.

— Δὲν τὸ παρακαλᾶτε, εἶπεν ἕνας πτυχιούχος πυροβολητῆς, πεταχτὸς σὰν κοκκοράκος. Δὲν τὸ παρακαλᾶτε, κ. πυράρχα.

— Θὰ τοὺς δῆς τοὺς γουνομιότητες, ἔκανε καὶ ὁ οἰκονόμος κοντόχονδρος σὰν ὄβριδα τῶν 28. Μπάμ—μπόμ μαζί μὲ τὸ Χριστὸς Ἄνέστη.

— Ξέρεις τί ἔχει νὰ πῆ μιὰ κανονία γιὰ «Δεῦτε Λάβετε Φῶς».

— Δέκα ὅμως ἄλλες εἶχαν σηκωθεῖ καὶ διαμαρτύροντο.

— Δὲ σαπαινίεις, ἀδερφέ, ἔλεγε πῶς ζωηρὰ ἀπὸ ὄλους ὁ κῦρ Γεράσιμος, ὁ πολιτικὸς τοῦ καραβιοῦ μάγειρας. Δὲν ἔχομε καιμῖο δρεξὴ γιὰ τέτοια γλέντια στὴ μεγάλη χαρὰ.

Ἐδῶ κ' ἔκει τὸν καράβι ἄλλοι μιλοῦσαν γιὰ τὶς πιθανότερες μιᾶς ναυμαχίας, ἄλλοι γιὰ τὸν τρόπο ποὺ θὰ ἐφορᾶτο μέσα στὸ πλοιο ἡ Ἄνάστασις καὶ ἄλλοι γιὰ τὴ μαγειρίτσα ποὺ εἶχε γερμίσει κ' ὄλας ἡ ἄχνα τῆς τὸ μεσόστεγο.

Τὸ μεγάλο ὅμως ἐρώτημα ποὺ ἀπασχολοῦσε τὸ πλήρωμα ἦτο ποῖος θ' ἀνήγγελλε στὸ καράβι ὅτι ἐγένεν ἡ Ἄνάστασις τοῦ Χριστοῦ.

— Τὴ νὰ σᾶς πῶ, βρὲ παιδιά, εἶπεν ἕνας γέρο διοπλος. Ποτές μου, εἶχουσι χρόνια ποὺ ἔχω νόμιμο ὕπηρεσία δὲν γινώσκω Λαυρὰ στὰ πέλαγος. Τέτοιες ἡμέρες τίς ἔκανα γερνὰ στὸν Πειραιᾶ.

— Νὰ ἴδωμε ὅμως, Μπάριμπα Γιάνκομ, τώρα.

— Τὴ κάνομε, ἐρώτησε κάποιος νέος κληρωτὸς.

— Τὴ κάνομε ; Θὰ στρώσωμε στὶς ἐνδεκάμισοι τὰ συσσίτια, καὶ στὶς δώδεκα θ' ἀρχίσωμε νὰ τρώμε τὴ μαγειρίτσα μας, εἶπεν ἄλλες φωνές.

— Ὅλο περὶ βρώσις καὶ πόσις, ἔξεροσάγη ὁ Μπάριμπα Γιάνκομ. Τὸ πράγμα εἶνε, μοιρέ, ποῖος θὰ μᾶς πῆ τὸ πρῶτο Χριστὸς Ἄνέστη.

— Φαίνεται πὸς θὰ τὸ πῆ ὁ κ. Κυβερνήτης, στὶς δώδεκα μαζί, μὲ τὴν ἀλλαγὴ τῆς φυλακῆς, ἔδωσε κάποιος τὴν ἐξήγησι. Ὁ μπάριμπα Γιάνκομς ὅμως δὲν φάνηκε νὰ εὐχαριστήθηκε.

— Γιὰ πατριάρχη τὸν περνᾶς τὸν καπετάνιο ; Αὐτὸς θὰ τὸ μάθῃ ἀπὸ μᾶς.

Ἐπιτελοῦς ὅστερα ἀπὸ τὴν συζήτησι εἶχαν ἀποφασισθῆ πὸς τὴν ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ θάτῃν ἔλεγεν ὁ ἀσύρματος. Κατὰ τὶς δώδεκα ὁ Τηλέγραφος θὰ ρωτοῦσε τὸν Ἄβέρωφ ποὺ εἶχεν ἐκκλησία καὶ πατὰ καὶ ἔπεραν ἀπάντησι.

Ξαφνικὰ μιὰ φωνὴ χαρούμενη ἀκούστηκε πάνω ἀπὸ τὸ κατάστρωμα.

— Παιδιά Χριστὸς Ἄνέστη, Χριστὸς Ἄνέστη.

Ἦτο ὁ τηλεγραφετῆς τοῦ ἀσύρματος. Εἶχε στείλει στὸν Ἄβέρωφ αὐτὸ τὸ τηλεγράφημα :

— Γνωρίσατέ μας, ἀνέστη Χριστὸς ;

Καὶ ἔλαβε τὴν ἀπάντησι :

— «Ταύτην στιγμὴν λαμβάνει χώραν Ἄνάστασις».

Καὶ ἡ «Ναυκρατούσα» ἐγέμισεν ἀπὸ ψαλμωδία, μιὰ ξεψυχὴ ψαλμωδία σιγαλινὴ, γιὰ νὰ μὴ φθάνῃ πὸς τὰ φρούρα τῶν τούρκων καὶ προδοθῆ ἡ θέσις τοῦ ἀντιτορπιλικοῦ. Ὅλα τὰ τροπάρια ἐψάλλθησαν τὸ ἕνα πίσω ἀπὸ τὸ ἄλλο, μὲ ἀρχὴ τὸ μεγάλο καὶ χαρμόσυνο τροπάριο τῆς Ἄναστάσεως.

Μὰ στὰ πρόσωπα ὄλων ἀντανაკλοῦσε μιὰ χαρὰ ἀνακατεμένη στὴ λύπη. Ποῖος δὲν θὰ μπορούσε νὰ καταλάβῃ τί συνέβαινε στὶς ψυχὰς αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἐφορᾶζαν μέσα στὴ θάλασσα, σ' ἕνα σκοτεινὸ καράβι, τόσο μακριὰ ἀπὸ τὴ πατρίδα, καὶ τόσο κοντὰ στὰ κανόνια τοῦ ἐχθροῦ ;

Μὰ νὰ ! Τί εἶχε γίνεῖ στὴν σκοτεινὴ τουρκικὴ στεριά :

Ὅλα τὰ Δαρδανέλλια εἶχαν πλημμυρίσει στὸ φῶς. Κι' ἦσαν φῶτα—φῶτα χυμένα ἐδῶ κ' ἔκει σ' ὅλη τὴ στεριά. Τὸ φῶς ποὺ στὴν ἀρχὴ ἐφάνη μόνον ἐμπρὸς κατὰ τὴν πλώρη, καὶ ἀπειλοῦσε κατὰ σὰν πυρκαϊὰ, ξεχώρισεν ὕστερα σὲ πολλὰ—πολλὰ φῶτα, σὰν νὰ ἔβγαζεν ἡ νύχτα σταγόνες ἀπὸ φῶς. Σὲ λίγην ἀπόστασι ἀπὸ ἔκει ξεχώρισεν ἄλλος σωρὸς πάλι φῶτα, καὶ πῶς μακριὰ ἄλλος, πολὺ ὅμως πῶς ἀσθενικός. Ἡ λάμψις ποὺ ἐτρεπόσβυναν ἦσαν σὰν μυστικὲς νότες. Ὅλοκληρὴ μουσικὴ ἱεροτελεστία ποὺ χωρὶς ν' ἀκούεται ἐπιθύειε μιὰ μεγάλη προσευχὴ στὴν ψυχὴ. Τὴν μουσικὴ τῆς ὁμιλοῦσης σιωπῆς. Βαθεῖα, πολὺ βαθεῖα, στὴν Ἀσιατικὴν ἀκτὴ, ἄλλα ἄδυνατα φῶτα, σβησμένα λές φῶτα, συνεχίζαν τὴν ἱεροτελεστία τοῦ ξαφνικοῦ φωτός !..

Ἀπὸ τότε ποὺ εἶχε κηρυχθεῖ ὁ πόλεμος μὲ τὴν Τουρκία, κανένα φῶς στὶς ἀκτὲς τῆς Ἀσίας καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, ποὺ ἦσαν σπλασθωμένες, δὲν εἶδεν ὁ ποντοπόρος ναῦτες νὰ τρεμοσβήνῃ καὶ νὰ συνοδεύῃ τὸν νυκτερινὸ δρόμο του.

Ὅλα τὰ χοριά καὶ ἡ ἀκτὲς ἀπὸ λόγους πολεμικῆς προνοίας εἶχαν διαταγῆ ἀπὸ τὸν Τοῦρκο νὰ βυθίζωνται μὲ τὸ νεκρῶμα τῆς ἡμέρας στὸ σκοτάδι. Γι' αὐτὸ τὰ φῶτα ποὺ

ξαφνικὰ φάνηκαν στὴν ἀσιατικὴν ἀκτὴ καὶ τὰ φῶτα τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔκαναν τέτοια ἀπρόοπτα ἐντύπωσι καὶ ἔφεραν τόσο οἶγος στὴν ψυχὴ. Ἐφορᾶζαν λοιπὸν καὶ οἱ σκλάβοι χριστιανοὶ τοῦ Κοῦμ-Καλέ, καὶ τῶν Μπιζικιῶν καὶ τῶν ἄλλων χωριῶν τῆς Ἄνατολῆς τῆς Ἄναστασι, καὶ ἀνοβαν φῶτα καὶ λαμπάδες στὸ Χριστό...

Μέσα ἀπὸ τὴν τρομοκράτεια οἱ προβολεῖς τῶν τουρκικῶν φρουρῶν ἐσκόρπισαν τώρα κ' αὐτοὶ μὲ τὴ σειρά τῶν τὸ πλοῦσιό των φῶς. Καὶ τὸ φεγγάρι ποὺ ἔβγαίνει μέσα ἀπὸ τὰ Στενά, ἐφάνηκε σὰν σπασμένο κόκκινο αὐγὸ ποὺ ἀπὸ τὸ κοίλο του ἔερχοντο καὶ ἐκυλοῦσε σὰν ρυάκι στὴ θάλασσα ὁ χρυσοκόκκινος χροκόκος του.

Ὡ ! ἔκρινε τὴ νύχτα τὴ μεγάλη νύχτα τῆς Ἄναστάσεως ὅλα εἶχαν γίνῃ φῶς ἐμπρὸς στὰ Δαρδανέλλια. Καὶ μόνον τὸ ἑλληνικὸ καράβι τυλιγμένο στὸ σκοτάδι τοῦ ἀκολουθοῦσε τὸν αἰώνιο ματὸρ δρόμο τὸν σὰν φάντασμα κάποιος κατάρας καὶ κολάσεως.

Κ. Φαλταΐτς

Ξαφνικὰ φάνηκαν στὴν ἀσιατικὴν ἀκτὴ καὶ τὰ φῶτα τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔκαναν τέτοια ἀπρόοπτα ἐντύπωσι καὶ ἔφεραν τόσο οἶγος στὴν ψυχὴ. Ἐφορᾶζαν λοιπὸν καὶ οἱ σκλάβοι χριστιανοὶ τοῦ Κοῦμ-Καλέ, καὶ τῶν Μπιζικιῶν καὶ τῶν ἄλλων χωριῶν τῆς Ἄνατολῆς τῆς Ἄναστασι, καὶ ἀνοβαν φῶτα καὶ λαμπάδες στὸ Χριστό...

Μέσα ἀπὸ τὴν τρομοκράτεια οἱ προβολεῖς τῶν τουρκικῶν φρουρῶν ἐσκόρπισαν τώρα κ' αὐτοὶ μὲ τὴ σειρά τῶν τὸ πλοῦσιό των φῶς. Καὶ τὸ φεγγάρι ποὺ ἔβγαίνει μέσα ἀπὸ τὰ Στενά, ἐφάνηκε σὰν σπασμένο κόκκινο αὐγὸ ποὺ ἀπὸ τὸ κοίλο του ἔερχοντο καὶ ἐκυλοῦσε σὰν ρυάκι στὴ θάλασσα ὁ χρυσοκόκκινος χροκόκος του.

Ὡ ! ἔκρινε τὴ νύχτα τὴ μεγάλη νύχτα τῆς Ἄναστάσεως ὅλα εἶχαν γίνῃ φῶς ἐμπρὸς στὰ Δαρδανέλλια. Καὶ μόνον τὸ ἑλληνικὸ καράβι τυλιγμένο στὸ σκοτάδι τοῦ ἀκολουθοῦσε τὸν αἰώνιο ματὸρ δρόμο τὸν σὰν φάντασμα κάποιος κατάρας καὶ κολάσεως.

